

COL·LEGI OFICIAL DE PEDAGOGIA DE CATALUNYA

DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ - DIRECCIÓ GENERAL D'ALUMNAT “CONSULTA PER L'ELABORACIÓ DEL DECRET D'ORIENTACIÓ EDUCATIVA” Aportacions del Col·legi Oficial de Pedagogia de Catalunya¹

Des del Col·legi Oficial de Pedagogia de Catalunya (COPEC) contemplem l'orientació educativa com un procés continu al llarg de tota la vida. Tenint en compte cada infant i adolescent i el context que l'envolta: familiar, escolar, comunitari, social...

És en aquest marc que, des del COPEC, fem aportacions en el procés participatiu de consulta prèvia al Decret d'Orientació Educativa, que ha obert el Departament d'Educació, prenent com a referència les preguntes que es plantegen.

1.-Quins aspectes del sistema actual d'orientació educativa considereu que convindria millorar?

Apostem per a què la figura dels orientadors i orientadores de Centre, amb perfil de pedagog/a i psicopedagog/a, **sigui inclosa en totes les etapes educatives**. A les etapes d'Educació Infantil 0-3 i 3-6, a l'Educació Primària, a l'Educació Secundària (on ja hi és) i fins les etapes d'Educació Post-obligatòria, haurien de formar part de l'equip docent de cada centre educatiu, i esdevenir la figura clau en la transició entre etapes educatives. D'aquesta manera, es potenciarien les actuacions d'inclusió, d'acció tutorial i d'orientació educativa a l'alumnat de totes les etapes (abordant l'orientació personal, acadèmica i professional). Així s'afavoriria un seguiment més proper i personalitzat a cada alumne/a, s'incrementaria les actuacions preventives per evitar i/o detectar més precoçment dificultats vinculades al desenvolupament integral o l'aprenentatge de l'alumne, a les possibles dificultats familiars i socials i, en conseqüència, una millor resposta a les necessitats personals i grupals.

Donada la seva formació, l'orientador/a de centre hauria d'esdevenir una figura de referència en mesures i suports d'atenció educativa de tipus addicional i intensiu: Aula d'acollida, SIEI, Programes de Diversificació curricular... Valorem que l'orientador/a (amb perfil de pedagog/a i psicopedagog/a) hauria de ser figura de referència a l'EAP així com en altres serveis educatius com CRETDIC, CREDV..., col·laborant amb altres professionals especialitzats. Igualment caldria incrementar la dotació d'orientadors/es a l'EAP per millorar significativament el seu suport i assessorament als centres educatius assignats.

Caldria intensificar, ja des de l'Educació Primària, el treball coordinat del professional de l'Orientació Educativa amb els professionals d'atenció educativa (TIS, ES) en la prevenció de l'abandonament prematur d'estudis i l'absentisme, especialment en centres educatius on la realitat social, cultural i

econòmica no facilita l'assistència regular de l'alumnat. Per aquest motiu, des del COPEC pensem que el servei d'Orientació de cada centre escolar **hauria de treballar en xarxa amb totes les entitats i serveis de proximitat** que influeixen en el desenvolupament personal, acadèmic i social de l'alumnat. Tenint molt present la visió 360 de l'educació bàsica.

2.-Quins elements de caràcter personal o material creieu que caldria disposar per oferir un sistema d'orientació educativa de qualitat?

Una bona mesura seria que figurés en el projecte de centre i en el projecte de convivència, per tal de que la comunitat educativa donés el valor real de la seva importància. A partir d'aquest marc, s'hauria de fer una distribució horària i personal en concordança a les diferents realitats dels centre, segons la seva complexitat i ubicació geografia.

És indispensable que en el centre s'hi trobin, especialistes provinents de **pedagogia**, i de **psicologia** ja que la visió d'ambdós perfils es complementa i retro-alimenta alhora que potencia l'acció dels orientadors i orientadores.

Caldria "especialitzar" el professional de l'orientació, millorant la seva formació inicial i facilitant formació continuada de qualitat: Adaptacions i PI, valoracions psicopedagògiques, coeducació, atenció a l'avaluació que realitza el centre, atenció al malestar emocional, orientació personal, orientació acadèmica, orientació professional, mediacions escolars..., per fer més eficient la competència professional necessària.

3.-Considera que s'ha descrit adequadament la problemàtica relacionada amb l'orientació educativa als centres educatius?

La realitat actual presenta una mancança en la formació inicial dels professionals de l'Orientació Educativa per poder fer front a les demandes actuals del Sistema.

Alhora presenta una mancança en la definició de les funcions orientadores que han de desenvolupar els professionals de l'educació (essencialment professorat, tutors, orientadors/res i també professionals dels serveis educatius).

Tot això sumat a una manca de recursos específics i de formació en **bones pràctiques inclusives** per a tothom, dificulta la tasca orientadora per donar resposta a les necessitats de l'alumnat.

4.-Hi ha aspectes que no s'han tingut en compte i que haurien de ser valorats per l'Administració Educativa de la Generalitat de Catalunya?

Dins de l'Orientació escolar, l'avaluació psicopedagògica hauria de ser un dret garantit per a tot l'alumnat (no només els que presenten necessitats detectades, o els qui estan en risc d'exclusió social) per a poder identificar tot el percentatge d'alumnat NESE que, segons els estudis, s'estima que tenen trastorns d'aprenentatge, altes capacitats, o altres,... per a poder donar la resposta educativa inclusiva més adequada, entenent per inclusió tot tipus d'alumnat.

5.- S'haurien de preveure altres objectius diferents? Quins?

Com a objectius importants,

- Promoure el **desenvolupament integral i proactiu de les persones** (en els aspectes cognitius, emocionals, afectius i relacionals)
- Ajudar a configurar el **projecte de vida i professional de l'alumnat**
- Preveure quina haurà de ser la participació dels diferents agents del sistema educatiu

6.-Quines propostes d'actuació en matèria d'orientació caldria prioritzar i/o afegir?

L'orientador i l'orientadora, per a desenvolupar adequadament les seves funcions i atendre a les necessitats que presenta el centre educatiu: professorat, famílies i alumnes, ha de disposar de les hores diferenciades, segons les tasques a realitzar (treball en xarxa amb entitats paral·leles, diagnòstic, assessorament a l'equip docent, alumnes i famílies), i contribuir, així, a què el Centre Educatiu proporcioni una educació inclusiva, equitativa i de qualitat.

És molt important que es personalitzi l'orientació en cada Centre Educatiu, per la qual cosa fora bo conèixer la realitat acadèmica i social de cada centre i veure quina és la dotació adequada per donar resposta a les necessitats d'orientació de l'alumnat.

L'orientació no és una pràctica deslligada de la realitat socioeconòmica i de les necessitats específiques en la qual es desenvolupa l'infant i adolescent: cal que incorpori una visió crítica dels principals fenòmens de l'entorn i de les necessitats d'accés i de participació; i que col·labori en el desenvolupament de les persones, els grups i les comunitats.

El Col·legi Oficial de Pedagogia de Catalunya com a garant de la professió pedagògica que garanteix l'acompanyament en els processos educatius de l'aprenentatge de les persones al llarg del cicle vital i de la comunitat, tenint en compte l'evolució de la societat i llurs necessitats, dona suport i es posa a disposició del Departament d'Educació, per aportar al Sistema Educatiu i llurs necessitats, la nostra expertesa.

M. Victoria Gómez Serésⁱⁱ

Presidenta

Col·legi Oficial de Pedagogia de Catalunya

Lleida, 21 de gener de 2023

ⁱⁱⁱ Document elaborat per:

- *Maria Victòria Gómez Serés, doctora en pedagogia i presidenta del COPEC*
- *Joan Gamero Gómez, pedagog, Director de l'Escola l'Oreig de Pallejà, [vocal de Pedagogia i Escola](#) del COPEC*
- *Laia Moix Gómez, psicopedagoga, psicopedagoga EAP, membre de la Comissió Pedagogia i Escola del COPEC*
- *Alicia Prats Pitarch, Psicopedagoga. Orientadora IES. Membre de la Comissió Pedagogia i Escola del COPEC*
- *Carolina Solé, Pedagoga, Psicopedagoga EAP, membre de la Comissió Pedagogia i Escola del COPEC*

Amb la col·laboració de Rosa Rodríguez Gascons, Pedagoga, Secretària de la Junta de Govern

Validat per la Junta de Govern el 20/01/2023

ⁱⁱ <https://www.pedagogs.cat/reg.asp?s&id=2012&i=ca>